

Gaisa monitoringa stacijas cieto daļiņu (putekļu) mērīšanai ir izvietotas Rīgas brīvostas robežās Krievu salā 100 m attālumā no ogļu termināļa Bolderājas virzienā un Bolderājā, Stūrmaņu ielā 1G. Abās stacijās tiek mērītas PM10 izmēra cietās daļiņas, kas galvenokārt raksturo izmešus, kuri rodas no ogļu pārkraušanas procesā, smilšu putekļus, kā arī organiskas izcelsmes daļiņas (augu un koku putekšņus).

Stacijas aprīkotas ar meteoroloģisko mastu, kas nodrošina vēja virziena un stipruma mērījumus. Lai arī stacijās veikto mērījumu rezultātus ietekmē esošais putekļu fons no ceļiem, laukumiem, kā arī organiskas izcelsmes putekļi, tomēr staciju izvietojums un to aprīkojums ar meteoroloģisko mastu dod iespēju novērtēt ogļu pārkraušanas laukumu radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti gan līdzās pārkraušanas vietai, gan arī tuvākajā dzīvojamā rajonā – Bolderājā. Papildus šīm divām stacijām līdz šī gada jūnijam mērījumi tika veikti arī Daugavas labajā krastā Meldru ielā 5, kas deva iespēju novērtēt cieto daļiņu koncentrāciju Vecmīlgrāvis dzīvojamā rajonā. Ņemot vērā to, ka šajā vietā ir uzstādītas arī uzņēmuma SIA “Port Mīlgrāvis” mērījumu iekārtas, Rīgas brīvostas pārvalde mērījumus pārtrauca, jo divu monitoringa staciju izmantošana vienā vietā nav lietderīga.

Diennakts vidējo mērījumu grafikos par cieto daļiņu PM10 un PM 2,5 koncentrācijām gaisā uz vertikālās ass norādītas putekļu diennakts vidējās koncentrācijas, uz horizontālās ass attiecīgā mēneša dienas. Atbilstoši Latvijas normatīvajos aktos noteiktajam, dienu skaits, kurās cieto daļiņu PM10 diennakts vidējā koncentrācija ir virs 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ nedrīkst pārsniegt 35 dienas (reizes) gadā. Izvērtējot jūnija un visa pirmā pusgada mērījumu rezultātus redzams, ka Bolderājā izvietotajā stacijā putekļu koncentrācija šo robežu sešos mēnešos ir pārsniegusi 21 reizi (dienas), taču jūnija mēnesī pārsniegumu nav. Tas nozīmē, ka neskatoties uz to, ka laika apstākļi pārsvarā bija mitri, jau pirmajā pusgadā ir sasniegta vairāk nekā puse no gadā pieļaujamās pārsniegumu normas. Turpretī Krievu salas monitoringa stacijā, kas atrodas ostas teritorijā blakus ogļu pārkraušanas termināļiem, nevienā no šī gada pirmajiem mēnešiem šādu pārsniegumu nav bijis. Daugavas labajā krastā, Meldru ielā 5 izvietotajā mērījumu punktā cieto daļiņu PM10 diennakts vidējo koncentrāciju nosacītie robežlielumu pārsniegumi pirmajā pusgadā (piecos mēnešos) tika fiksēti 16 reizes, kas ir vairāk, nekā iepriekšējā gada pirmajā pusgadā.

Lai arī Bolderājas gaisa monitoringa stacijā un Meldru ielas stacijā tika novērota palielināta putekļu koncentrācija gaisā, tomēr kopumā vērtējot Rīgas brīvostā izvietoto gaisa monitoringa staciju veikto mērījumu rezultātus par 2025. gada pirmo pusgadu, gaisa kvalitāte ostā šajā periodā vērtējama kā apmierinoša, jo kā liecina mērījumi ilgstošā periodā, palielināts putekļu piesārņojums ir tajās novērojumu stacijās, kas atrodas uz ostas robežas, tiešā pilsētas ielu tuvumā, turpretī ostas teritorijā esošā stacija pārsniegumus neuzrāda. Tas nozīmē, ka līdzās ostas uzņēmumu darbības radītajiem izmešiem, ievērojamu putekļu piesārņojuma daļu rada pilsētas infrastruktūra (ielas, transports u.c.), kā arī pārrobežu pārnese rezultātā paaugstinātas fona koncentrācijas. Pilnu, uz normatīviem pamatotu gaisa kvalitātes atbilstību normatīvo aktu prasībām būs iespējams veikt kalendārā gada beigās, kad būs mērījumu dati par visiem 12 gada mēnešiem.

